

Pałac Lichnowskich i budynek bramny w Krzyżanowicach

PL - PAŁAC LICHNOWSKICH I BUDYNEK BRAMNY

Pałac usytuowany w centralnej części Krzyżanowic, przy ul. Kolejowej, zbudowany w 1700 roku przez hrabiego Jana Bernarda Praschma, a po jego śmierci w 1708 roku przeszedł na własność barona Karola Gabriela von Wengerski. Od 22 listopada 1775 r. gospodarzem pałacu został ród Lichnowskich, którzy gruntownie go przebudowali około 1856 roku w stylu neogotyckim. Dzisiaj stanowi eklektyczną mieszaninę stylów. Pałac został wzniesiony na planie rzutu prostokąta z trzema ośmiobocznymi basztami w narożach i wieżą od strony południowo-wschodniej, w której znajduje się kaplica.

Obecnie w pałacu mieści się Dom Opieki Społecznej Różany Pałac prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Maryi Nieustającej Pomocy. Do pałacu prowadzi brama wjazdowa, wychodząca na obecną ulicę Tworkowską. Jest to obiekt murowany, wybudowany w 1856 roku przez księcia Karola von Lichnowskiego. Nad bramą znajduje się pamiątkowa tablica, na której widnieje nazwisko księcia i rok budowy bramy. Dawniej nad bramą znajdowało się mieszkanie, którego lokator miał za zadanie zamykać ją i otwierać. Wrota, które zawieszono są w bramie, zostały ręcznie wykute przez miejscowego kowala. Obecnie ze względu na silne pęknięcia muru, brama została zamknięta w 1993 roku, a nowe wejście do pałacu znajduje się przy ul. Wyzwolenia. Wokół pałacu zachował się do dzisiaj okazały park, gdzie rośnie wiele egzotycznych gatunków drzew, a wśród nich Liriodendron tulipifera, czyli tulipanowiec amerykański z rodziny magnoliowatych.

W pałacu gościli znani kompozytorzy okresu romantyzmu. W sierpniu 1806 r., na zaproszenie Lichnowskich koncertował w Krzyżanowicach przyjaciel rodziny Ludwig van Beethoven, a w latach 1843 - 1848 przebywał i tworzył w pałacu Franciszek Liszt. Corocznie w maju, na pamiątkę pobytu Liszta i van Beethovena w Krzyżanowicach, odbywają się koncerty muzyki poważnej.

We wsi warto także zobaczyć późnobarokowy kościół św. Anny wybudowany w latach 1791-1793. Nad wejściem do kościoła znajduje się okazały kartusz z herbem Lichnowskich.

CZ - LICHOVSKÉHO PALÁC A BRÁNA

Palác nacházející se v centru Krzyżanowic, na Kolejové ulici, postavil v roce 1700 hrabě Jan Bernard Praschm, a po jeho smrti v roce 1708 se stal majetkem barona Karola Gabriela von Wengerski. Od 22 listopada roku 1775 se domácími stal rod Lichnovských, kteří ho kompletně přestavěli kolem roku 1856 v neogotickém stylu. Dnes je to eklektická směs stylů. Palác byl postaven na obdélníkovém půdorysu se třemi osmibokými věžemi v rozích a věží na jihovýchodní straně, ve které se nachází kaple.

V současné době se v paláci nachází Dům sociální péče Růžový palác, který vede Řád františkánských sester Marie ustavičné pomoci. K paláci vede příjazdová brana vycházející na Tworkowskou ulici. Jedná se o zděný objekt, postavený v roce 1856 knížetem Karolem von Lichnowski. Nad bránou se nachází památní tabule, na které je jméno knížete a rok postavení brany. Kdysi se nad branou nacházel byt nájemce, kterého úkolem bylo jí otevírat a zavírat. Vrata, které byly na bráně zavěšené, byly ručně kované místním kovářem. V současnosti,

vzhledem na velkým trhlinám ve zdi, byla brána uzavřena v roce 1993 a nový vstup do paláce se nachází na ulici Wyzwolenia. V okolí paláce se zachoval dodnes impozantní park, kde roste mnoho exotických druhů stromů, včetně Liriodendron tulipifera, čili Liliovník tulipánokvětý. Palác navštívili známí skladatelé období romantismu. V srpnu 1806, na pozvání Lichnowských měl koncert v Krzyżanowicích rodinný přítel Ludwig van Beethoven a v letech 1843 – 1848 tu pobýval a pracoval František Liszt. Každý rok v květnu, na památku pobytu Liszta a Beethovena se v Krzyżanowicích konají koncerty vážné hudby.

Ve vesnici se také oplatí navštívit pozdně barokní kostel Svaté Anny postavený v letech 1791-1793. Nad vstupem do kostela se nachází majestátní kartuš s erbem Lichnowských.